

โครงการส่งเสริมการเพิ่มผลิตผลในโรงเรียนโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันตามแนวพระราชดำริ
สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

โรงเรียนบ้านโคกสยา

หมู่ที่ 8 ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส

1. ข้อมูลทั่วไป

โรงเรียนบ้านโคกสยา ตั้งอยู่ที่บ้านโคกสยา หมู่ที่ 8 ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาสเขต 1 กระทรวงศึกษาธิการ เริ่มเปิดทำการเรียนการสอนครั้งแรก เมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2518 และได้เข้าร่วมโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันตามพระราชดำริเมื่อปี 2523 มีพื้นที่ทั้งหมด จำนวน 7 ไร่ 2 งาน โดยจัดทำเป็นแปลงเกษตรในโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน 2 งาน

2. ข้อมูลบุคลากรและนักเรียน

ปัจจุบัน มีบุคลากรทั้งหมด จำนวน 16 ราย แบ่งเป็น ผู้อำนวยการและข้าราชการครู จำนวน 10 ราย พนักงานราชการ และลูกจ้างอื่น ๆ จำนวน 5 ราย

บุคลากร	จำนวน (ราย)
บุคลากรทั้งหมด	16
1. ผู้อำนวยการโรงเรียน	1
2. ข้าราชการครู	10
3. พนักงานราชการ และลูกจ้างอื่น ๆ	5

ปีการศึกษา 2563 มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ระดับชั้นเตรียมประถมศึกษา (อนุบาล) ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นรวมทั้งหมด จำนวน 175 ราย แบ่งเป็น นักเรียนระดับชั้นอนุบาล จำนวน 45 ราย และระดับชั้นประถมศึกษา จำนวน 130 ราย

ระดับชั้น	จำนวนนักเรียน (ราย)		
	ชาย	หญิง	รวม
อนุบาล 1 (อายุ 3 ปี)	2	6	8
อนุบาล 2 (อายุ 4 - 5 ปี)	7	10	17
อนุบาล 3 (อายุ 5 - 6 ปี)	9	11	20
รวมอนุบาล	18	27	45
ประถมศึกษาปีที่ 1	10	9	19
ประถมศึกษาปีที่ 2	9	15	24
ประถมศึกษาปีที่ 3	12	8	20
ประถมศึกษาปีที่ 4	10	5	15
ประถมศึกษาปีที่ 5	12	14	26
ประถมศึกษาปีที่ 6	14	12	26
รวมประถมศึกษา	67	63	130
รวมทั้งสิ้น	85	90	175

3. ข้อมูลการเสด็จติดตามโครงการตามพระราชดำริ

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนิน ทรงติดตามผลการดำเนินงานโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันตามพระราชดำริ และทรงเยี่ยมเยียนโรงเรียน บ้านโคกสยา รวมทั้งหมด จำนวน 4 ครั้ง โดยมีรายละเอียดดังนี้

เสด็จ ฯ เมื่อวันที่ 20 กันยายน 2554

ลำดับ	วัน/เดือน/ปี
ครั้งที่ 1	วันที่ 7 ตุลาคม 2528
ครั้งที่ 2	วันที่ 5 ตุลาคม 2535
ครั้งที่ 3	วันที่ 20 พฤศจิกายน 2544
ครั้งที่ 4	วันที่ 20 กันยายน 2554

4. แปลงเกษตรโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน

โรงเรียนบ้านโคกสยา มีพื้นที่ทั้งหมด 7 ไร่ 2 งาน จัดทำเป็นแปลงเกษตรโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันในพื้นที่ 2 งาน โดยในปี 2563 มีการดำเนินกิจกรรมภายในแปลงเกษตรดังนี้

1. ด้านพืช

1.1 การปลูกผักโดยใช้วิธีปลูกรักกันเป็นแนว ขนาด 1.0×5.0 เมตร จำนวน 17 แปลง ดำเนินการปลูกพืชผักหมุนเวียน เช่น ผักบุ้ง ผักกวางตุ้ง กะเพรา คื่นช่าย มะเขือเทศ ถั่วฝักยาว มะเขือเปราะ พริกชี้หนู ข้าวโพดหวาน ฯลฯ

1.2 การปลูกมะนาวในปล้องบ่อ ขนาดกว้าง 70×50 เซนติเมตรจำนวน 11 ปล้อง

1.3 การปลูกผักขึ้นค้าง รูปทรงต่างๆ เช่น ค้างแบบโค้งครึ่งวงกลมและแบบรั้ว จำนวน 1 ซุ้ม ดำเนินการปลูกแบบหมุนเวียน อาทิ บวบเหลี่ยม ถั่วพู และฟักแฟง เป็นต้น

1.4 การปลูกผักในภาชนะกระเบื้อง ดำเนินการปลูกผัก เช่น ผักชีลาว พริกชี้หนู เป็นต้น

ดำเนินการปลูก กระเจี๊ยบเขียว กระเจี๊ยบแดง, หอมแบ่ง, สารระเหย ฯลฯ

1.5 การปลูกพืชสมุนไพรในปล้องบ่อซีเมนต์ จำนวน 12 ปล้อง ได้แก่ ตะไคร้หอม เตยหอม มะม่วงหาวมะนาวโห่ ว่านหางจระเข้ ชาอินโด ชะพลู เสลดพังพอน ฯลฯ

1.6 การเพาะเห็ดนางฟ้า จำนวน 1 โรงเรือน ขนาด 3.0×4.0 เมตร สามารถจุกก้อนเชื้อเห็ดจำนวน 900 ก้อน มีการเพาะเห็ดนางฟ้า ปีละ 2 รุ่นๆ ละ 400 - 900 ก้อน สามารถเก็บผลผลิตได้ 4-5 เดือน

2. ด้านประมง

- เลี้ยงปลาในบ่อซีเมนต์ จำนวน 2 บ่อ ขนาด 5.0×9.0 เมตร เลี้ยงปลาดุกพันธุ์บิ๊กอู๋ ปีละ 1 รุ่นๆ ละ 2,000 ตัว ขนาดปลา 1 - 2 นิ้ว เลี้ยงด้วยอาหารเม็ดสำเร็จรูป วันละ 2 ครั้ง เช้า-เย็น

3. ด้านปศุสัตว์

- เลี้ยงไก่ จำนวน 1 โรงเรือน ขนาด 3.0×8.0 เมตร และมีพื้นที่ปล่อยลานพื้นที่ 3.0×3.0 เมตร ทำให้ไก่สามารถแสดงพฤติกรรมตามธรรมชาติ จำนวน 50 ตัว

5. แผนผังแปลงเกษตรโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน

6. การสนับสนุนโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันโดยศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้สำรวจข้อมูลกิจกรรมการดำเนินงานสนองพระราชดำริโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน โรงเรียนบ้านโคกสยา ตั้งแต่ปี 2556 - 2563 ทั้งการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ ทางการเกษตร สนับสนุนปัจจัยการผลิตต่าง ๆ อาทิ ด้านดิน ด้านพืช ด้านประมง ด้านปศุสัตว์ ฯลฯ การจัดอบรม/การถ่ายทอดองค์ความรู้ การสาธิตและการติดตามให้คำแนะนำการทำเกษตรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้นักเรียนมีความรู้และเข้าใจในการทำเกษตร สามารถนำผลผลิตมาประกอบอาหารกลางวันในโรงเรียน ตลอดจนการนำองค์ความรู้ไปปฏิบัติที่บ้านของตนเองได้ โดยมีรายละเอียดการส่งเสริมและการสนับสนุนในกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

ที่	รายการ	ปี 56-62	ปี 63	หมายเหตุ
1	สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ทางการเกษตร			
1.1	หน้าดิน	✓	✓	สนับสนุนเมื่อปี 57,61,62
1.2	ดินผสม	✓	✓	สนับสนุนเมื่อปี 59,61,62
1.3	บล็อกปุ๋ยหมัก (ปูนซีเมนต์)	✓	-	สนับสนุนเมื่อปี 62
1.4	จอบด้ามเหล็ก	✓	-	สนับสนุนเมื่อปี 61,62
1.5	คราดด้ามเหล็ก	✓	-	สนับสนุนเมื่อปี 61,62
1.6	ช้อนปลูก	✓	-	สนับสนุนเมื่อปี 61,62
1.7	ช้อนพรวน	✓	-	สนับสนุนเมื่อปี 61,62
1.8	สายยางรดน้ำต้นไม้	✓	-	สนับสนุนเมื่อปี 62
1.9	อวนตาข่ายทำค้ำงพืชผัก	✓	✓	สนับสนุนเมื่อปี 61,62
1.10	ถังน้ำหมักชีวภาพ	-	✓	
1.11	แคร่ปลูกผัก	-	✓	
2	สนับสนุนวัสดุการปรับปรุงบำรุงดิน			
2.1	ปูนขาว	✓	✓	สนับสนุนเมื่อปี 59,61,62
2.2	วัสดุสำหรับสาธิตการทำปุ๋ยหมัก (ปุ๋ยมูลไก่, ปุ๋ยคอก, แกลบ, สารเร่งซูปเปอร์ พด.1)	✓	✓	สนับสนุนทุกปี
2.3	วัสดุสำหรับสาธิตการทำน้ำหมักชีวภาพ (ผลไม้, กากน้ำตาล, สารเร่งซูปเปอร์ พด.2)	✓	✓	สนับสนุนทุกปี
3	สนับสนุนปัจจัยการผลิต (ด้านพืช)			
3.1	เมล็ดพันธุ์พืช ได้แก่ ข้าวโพดหวาน, ผักบุ้ง, แตงกวา, ผักกาดกวางตุ้ง, พริกชี้หนู ฯลฯ	✓	✓	สนับสนุนทุกปี
3.2	ต้นกล้าผัก ได้แก่ มะเขือเปราะ, พริกเขียว กระเจี๊ยบเขียว, พริกชี้หนู, ผักหวาน, ฯลฯ	✓	✓	สนับสนุนทุกปี
3.3	ต้นพันธุ์ไม้ผล/ไม้ยืนต้น ได้แก่ มะพร้าว น้ำหอม, มะม่วง, หม่อนกินผล, มะละกอ, มะนาว ฯลฯ	✓	✓	สนับสนุนทุกปี
3.4	ต้นพันธุ์สมุนไพร	✓	✓	สนับสนุนเมื่อปี 57, 61
3.5	ก้อนเชื้อเห็ด (เห็ดนางฟ้า)	✓	✓	สนับสนุนทุกปี

ที่	รายการ	ปี 56-62	ปี 63	หมายเหตุ
4	สนับสนุนปัจจัยการผลิต (ด้านปศุสัตว์)			
4.1	ไก่พันธุ์พื้นเมืองลูกผสม	✓	-	สนับสนุนเมื่อปี 58,59,60,62
4.2	ไก่ไข่พระราชทาน	✓	✓	สนับสนุนเมื่อปี 58,61,62
4.4	ไก่เนื้อ	✓	-	สนับสนุนเมื่อปี 58,61,62
4.5	อาหารไก่ลูกผสม	✓	-	สนับสนุนเมื่อปี 59,60,61,62
4.7	ยาละลายน้ำ (ไบโอ B12)	✓	✓	สนับสนุนเมื่อปี 59,60
5	สนับสนุนปัจจัยการผลิต (ด้านประมง)			
5.1	พันธุ์ปลาตู้บึกอูย	✓	-	สนับสนุนเมื่อปี 57,58, 59,61,62
5.2	อาหารปลาสำเร็จรูป	✓	-	สนับสนุนเมื่อปี 57,58,59,62
6	การถ่ายทอดองค์ความรู้/สาริต/ติดตามให้คำแนะนำ			
6.1	สาริตการทำ/การใช้ปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ	✓	✓	เจ้าหน้าที่มีการลงพื้นที่โรงเรียน ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้/ การสาริตด้านต่าง ๆ และติดตาม ให้คำแนะนำครูและนักเรียน อย่างต่อเนื่อง
6.2	อบรม “การปลูกพืชผักปลอดภัยจากสารพิษ”	✓	✓	
6.3	ให้ความรู้การขยายพันธุ์พืช	✓	✓	
6.4	ให้ความรู้การเลี้ยงไก่พื้นเมือง/ไก่ไข่พระราชทาน	✓	✓	
6.5	ให้ความรู้การเลี้ยงปลาในบ่อดิน/บ่อซีเมนต์	✓	✓	
6.6	ให้ความรู้การปลูกพืชสมุนไพร/การดูแลจัดการ	✓	✓	
6.7	ให้คำแนะนำการเตรียมแปลง/การผสมดิน/การใช้ ปุ๋ยชีวภาพเพื่อฆ่าเชื้อราในดิน	✓	✓	
6.8	ให้คำแนะนำการปลูกหม่อนกินผลและการตัดแต่ง กิ่ง	✓	✓	
6.9	ให้คำแนะนำการปลูกพืชผัก/การปลูกมะนาว	✓	✓	
6.10	ให้คำแนะนำการปลูกแฝกเพื่ออนุรักษ์ดินและน้ำ	✓	✓	
6.11	ให้คำแนะนำการปลูกบอนสีและการดูแลจัดการ	✓	✓	
6.12	ให้คำแนะนำการเพาะเห็ดในโรงเรือนและการดูแล	✓	✓	

7. ผลผลิตทางการเกษตร ปีงบประมาณ 2563

ในช่วงปีงบประมาณ 2563 โรงเรียนได้ดำเนินกิจกรรมตามโครงการส่งเสริมการเพิ่มผลิตผลในโรงเรียน โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันตามแนวพระราชดำริอย่างต่อเนื่อง และโรงเรียนได้รับผลผลิตทางการเกษตร ภายในแปลงเกษตร เน้นการผลิตทางการเกษตรที่มีความหลากหลายทั้งด้านพืช ด้านการเพาะเห็ด ด้านประมง และด้านปศุสัตว์ โดยเน้นผลิตที่นักเรียนสามารถปลูกและดูแลรักษาได้ง่าย รวมถึงไม้ผลตามฤดูกาล พร้อมนี้ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลผลผลิตทางการเกษตรที่โรงเรียนได้รับ นำไปประกอบอาหารกลางวันที่มีคุณค่าทางโภชนาการ และสามารถบริโภคอาหารที่ปลอดภัยจากสารพิษ โดยมีรายละเอียดการเก็บเกี่ยวผลผลิตการเกษตรในปีงบประมาณ 2563 ดังนี้

ที่	รายการผลผลิตทางการเกษตร	หน่วยนับ	จำนวน	หมายเหตุ
1	ด้านพืช			
	- พืชผัก	กิโลกรัม	519	ผลผลิตเห็ดจัดรวมอยู่ในประเภทผัก
2	ด้านปศุสัตว์			
	- ไก่ไข่พระราชทาน	ฟอง	6,311	
3	ด้านประมง			
	- ปลาตุ๊ก	กิโลกรัม	-	

